

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVI (60) • ŠTEV. (Nº) 21

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 7 de junio - 7. junija 2007

VARUH PRETEKLOSTI

IVO ŽAJDELA

V začetku junija bo ob množičnem grobišču pod Krenom v Kočevskem rogu že osemnajstič po vrsti spominska slovesnost v spomin na žrtve, ki so jih komunistične vojske leta 1945 morile, kot da je to nekaj najbolj normalnega. Pa ni bilo nekaj najbolj normalnega, ampak nekaj najbolj nenormalnega in nekaj najbolj prepovedanega.

Ali se danes v Sloveniji dovolj zavedamo nenormalnosti partizanskega početja iz leta 1945 (ali od leta 1941 naprej)? Skoraj vsak dan smo priča, da se tega ne zavedamo dovolj in da med nami živijo mnogi, ki opravljajo tudi najrazličnejše državne funkcije, od obveščevalne, izobraževalne do političnih, ki delajo proti normalnosti. Kar pomeni, da so, vsaj posredno, tudi zagovorniki nenormalnosti in prepovedanosti. Največkrat to slišimo ob javnem izrekanju fraze, da moramo gledati v prihodnost in da ne smemo biti ujetniki preteklosti, ker če bomo preveč zazrti v preteklost, nam bo prihodnost ušla. To govorijo večinoma tisti, ki želijo ubežati neprijetni preteklosti ali zakriti nenormalno in prepovedano v tej preteklosti. Danes so nekateri Slovenci prepričani, da se s preteklostjo (z našo zgodovino) nima smisla ukvarjati. Vsi ti se premalo zavedajo, kaj vse se je v tej preteklosti dogajalo in da se po odnosu do preteklosti meri kakovost našega življenja danes in v prihodnosti. Življenje obrusi spomin, še posebno spomin na slabo. Danes se komaj še zavedamo, da smo še ne tako daleč nazaj, še v delu leta 1990, živeli v okolju, ki ga je obvladoval strah. Komajda se še spomnimo, da smo morali biti zelo previdni, kaj smo govorili, kaj pisali, kje hodili in katere knjige in časopise smo prenašali čez mejo. Emigrantske knjige in časopise, ki so z današnjimi očmi nekaj najbolj običajnega, sem moral leta 1989 skrbno skrivati, če nisem hotel, da mi jih v najboljšem primeru zaplenijo.

Ampak kaj so časopisi in knjige v primerjavi z jemanjem življenj, z aretacijami, zapori, hudimi zasliševanji, s težkim suženjskim delom, z množičnimi zaplembami premoženja, hiš, njiv, tovarn, z najrazličnejšimi grožnjami in s strahovanjem. V nedogled bi lahko naštevali različne krivice, ki so jim bili izpostavljeni naši ljudje v komunistično-udbovskem režimu. Po Balkanu, po Afriki, v Aziji in Latinski Ameriki so oblasti pomagale pri preiskavi množičnih grobišč, ki so jih izkopavali na strokoven način. V Sloveniji, kjer imamo kar 510 množičnih grobišč, so bila preiskana komaj tri. Pa smo država, ki je sestavni del Evropske zveze, kjer veljajo najvišji pravni standardi človekovih pravic. V Bosni, ki ni v EZ, pa skrbno preiščejo vsako množično grobišče. Pomemben del posameznikov in ustanov, ki bi morale skrbeti za uresničevanje osnovnih pravnih norm v državi, si že osemnajsto leto zatiska oči, kot da se to njih ne tiče in da to ni nikakršen problem. Če bi v Sloveniji veljale civilizacijske in pravne norme, bi že zelo dolgo preiskovali kazniva dejanja iz preteklosti. Ker pa tega ne počnemo, si moramo priznati, da je naš odnos do mnogih neraziskanih zločinskih dejanj v preteklosti nezrel. Še lansko leto nas je skupščina Sveta Evrope s posebno resolucijo opozorila, naj se lotimo naše neraziskane preteklosti.

Mnogi, ki so v preteklosti govorili o spravi, niso imeli poštenih namenov. Ko so govorili „spravimo se in glejmo naprej“, so nam želeli vsiliti takšno „spravo“, ki je ustrezala samo njim: „spravili“ naj bi se, potem pa bi preteklost pustili pri miru. Ž z vso njeno grozljivo razsežnostjo neraziskano. Pri tem je treba omeniti vsaj še eno od značilnosti zadnjih osemnajstih let. Na sodišču smo se v veliki večini znašli tisti, ki smo preiskovali in pisali o komunističnih zločinih. Tisti, ki so te zločine počeli, pa so se vse do danes izognili kakršni koli preiskavi, kaj šele sodni odgovornosti za svoja dejanja. Oblastna in sodna veja oblasti sta torej tisto prej omenjeno „spravo“ uresničevali z vso svojo diskrecijsko močjo, ki jo imata. Sodna veja oblasti je lani pri enem od najvišjih oficirjev Ozne, ki je leta 1945 izvajala genocid nad političnimi nasprotniki, odločila, da proti njemu ne bo začela niti preiskave, kaj šele da bi mu sodila. „Starčkov“ in bolnih ljudi naj ne bi preganjali po sodiščih.

Ko želi vlada končno vsaj v osnovi urediti obveščevalno službo, ki sledi svoji predhodnici Udbi, se sile kontinuitete oziroma varuhi preteklosti sprenevedajo, da želi „uničiti“ pomembno državno ustanovo. Seveda, bojijo se resnice in urejenosti. Za pravo spravo pa je odnos do resnice temeljnega pomena.

(Po Družini)

Afera Sova se nadaljuje

Kot smo že poročali (Sv. Sl. št 18. stran 6), teče v Sloveniji huda afera okoli državne ustanove SOVA (Slovenska obveščevalna varnostna agencija, ali da bodo zlasti mlajši bolje razumeli, slovenska SIDE). Položaj je pokazal potrebo razčiščenja in vlada je ustanovila posebno raziskovalno skupino.

„Obstaja utemeljen sum razkrivanja strogo zaupnih podatkov“, je v zvezi z zadnjimi razkritji o delovanju Sova ocenila komisija DZ za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb ter napovedala, da bo o tem obvestila vlado. Člani komisije pričakujejo, da bodo državni organi v primeru odkritih nepravilnosti ukrepali po uradni dolžnosti. Premier Janez Janša pa v zvezi z razkritjem tajne lokacije obveščevalnih agencij napovedal, da bodo „globoka grla“ v aferi Sova odkrili v zelo kratkem času.

Podatke, ki so jih v minulih dneh objavili nekateri mediji, so imeli samo nekateri člani parlamentarne nadzorne komisije in tisti v Sovi, ki so bili nekadaj na vodilnih položajih, je glede novega razkritja tajne lokacije obveščevalnih agencij v središču prestolnice ob robu srečanja ob obletnici afere JBTZ poudaril premier

Janša. Ob tem je napovedal, da bo vlada „dokončala urejanje razmer v Sovi in poskrbela, da se bodo stvari v prihodnje odvijale na podlagi ustave in zakonov“.

Poudaril je, da „se je nekaj podobnega zgodilo leta 2000 ob prisegi takratne vlade, ki je bila nova. Takrat smo storilce odkrili v zelo kratkem času in jaz sem prepričan, da se bo to zgodilo tudi zdaj“.

Parlamentarna komisija je sicer glede ravnanja zdajšnjega namestnika direktorja Sove Branka Cvelbarja ugotovila, da je šlo pri distribuciji dveh pisem za utemeljeni sum kršitve zakona o tajnih podatkih in zakona o Sova. Gre za pismi ministroma za javno upravo in finance, Gregorju Virantu in Andreju Bajuku, v katerih naj bi Cvelbar lani jeseni opozoril na domnevno nenamensko porabo tajnega fonda Sove in organizacijske zadeve. Pismi naj bi bili sicer po medijskih poročilih glavni povod, da je vlada ustanovila posebno skupino za nadzor Sove.

Člani parlamentarne komisije so bili v svojih zadnjih sklepih kritični tudi do sprotnega obveščanja javnosti, ki ga uporablja vlada v zvezi z izsledki posebne delovne skupine za

nadzor Sove. To namreč po njihovem prepričanju poraja dvom v namene vlade za vzpostavitev sodobne, zakonite in učinkovite službe, ki ne bo podvržena interesom vsakokratne aktualne politike.

V poslanski skupini SDS so presenečeni nad odzivom „dela sedanje in bivše politične nomenklature“. Ob ugotovitvah vladne delovne skupine o nepravilnostih v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (Sova) se je namreč namesto obsodbe odkritih nezakonitih in podpore vladi pri urejanju tega stanja sprožil „plaz verbalnih obsodb“.

Ti odzivi po prepričanju poslancev največje vladne stranke kažejo na to, „da bo tudi zaradi nezdravega odnosa nekaterih političnih elit do odpravljanja nezakonitosti potrebno še veliko naporov, da se bo vzpostavila pravna država in da bomo državljani enaki pred zakonom“.

Ob tem v poslanski skupini opozarjajo, da bi morale biti delovanje tistih institucij, ki zaradi svoje posebne vloge zlahka posežejo na področje kršenja človekovih pravic, še posebej zakonito in nadzorovano. Sova je prav gotovo med njimi, poudarjajo.

Spominska proslava v Rogu

Na grobišču pod Krenom v Kočevskem Rogu je bila na nedeljo Svete Trojice, 3. junija 2007, osemnajsta obletna maša za pobite domobrance in druge žrtve revolucionarnega nasilja. Slovesno mašo je daroval novomeški škof msgr. Andrej Glavan, ob njem pa je somaševalo še 12. duhovnikov.

Uro pred začetkom svete maše je bila molitev rožnega venca. Pri breznu, ob častni straži slovenske vojske, sta v imenu Republike Slovenije položila spominska venca predsednik Državnega zbora Republike Slovenije dr. France Cukjati, in dr. Andrej Bajuk, minister za finance Vlade Republike Slovenije. Vence so položili tudi predstavniki Nove Slovenije, Slovenske ljudske stranke, Nove Slovenske zaveze in predstavniki drugih organizacij in posamezniki.

Ob 11 uri je bila sveta maša. Zbrano množico je na začetku maše nagovoril domači župnik Gnidovec, v pridigi pa novomeški škof msgr. Andrej Glavan. Med mašo in v spominskem programu po maši je pel duhovniški oktet Oremus.

Maši je sledila spominska slovesnost. Uvodni pozdrav in sklepno zahvalo je prebrala gospa Marija Zgonc, sodelovali pa so ob že omenjenem duhovniški oktetu tudi Gorazd Buh – trobenta in Renata Klančič - solo, z govori pa Franc Kastelic in poslanka Nove Slovenije gospa Mojca Kucler – Dolinar.

Osrednji nagovor je imel predsednik Nove slovenske zaveze dr. Anton Drobnič. Med drugim je, ob omembi 16 let samostojne države, dejal: „Naša pravda za medvojni in povojni slovenski odpor proti boljševiškem napadu in revolucionarnemu nasilju je v tem času napredovala, je postala javna in prepoznana, vendar še vedno ni končana. Kljub nespremenjenemu sovraštvu nekdanjih totalitarnih sil in kljub stalnemu nasprotovanju malomarnih nevednežev, počasi, vendar vztrajno zapuščamo komunistično kraljestvo laži in prevare. Skoraj molče, ker nimamo svojih sredstev javnega obveščanja in ne svojih politikov, smo odkrivali partizanske mite, komunistične laži in prevare. Odkrivali smo vedno nova skrita grobišča, znanih je že čez 500, na farnih spominskih ploščah smo dali javno ime skritim žrtvam komunističnega ‘osvobajanja’, ki jih je že čez 12.000. Pisali smo o častnem boju slovenskega naroda, ki se je pod jarmom okupacije prvi z orožjem uprl oboroženemu napadu mednarodnega terorizma. In smo mirno čakali, da bosta čas in razvoj misli pristojnim državnim in družbenim dejavnikom prinesla ustrezno spoznanje in zbudila za narodno pomirjenje potrebna dejanja.“

Prva žalna slovesnost blizu grobišča pod Krenom je bila 8. julija 1990. Vodil jo je takratni ljubljanski nadškof Alojzij Šuštar.

BERI...

ŽEGNANJE IN OBLETNICA V SLOVENSKI HIŠI.....	3	SEMINAR ZA IZSELJENSKE ČASNIKARJE.....	4
HVALEŽNE DIJAKINJE IZ SLOVENIJE.....	3	SLOVENSKI MUČENCI XX. STOLETJA.....	4

VTISI IZ SLOVENIJE

Romanje v Medjugorje (6)

Po maši se odpeljemo „domov“, kjer nas čaka večerja, po njej pa spet - to pot peš - v mesto, ker je ob 9. zvečer čaščenje Najsvetejšega.

Bom vsaj videl notranjost cerkve, sem si mislil. Kje pa! Spet smo bili pozni (oziroma točni), da bi se prerinili v notranjost. Pririnila sva se komaj do oboka stranskih vrat, da sva občasno malo stegnila vrat in videla na oltarju ogromno monštranco s sv. Rešnjem Telesom. Klopi in prehodi so bili polni ljudi. Na hitrico z „očesnim metrom“ premerim cerkev, kvadratne metre pomnožim s štiri in pridem do številke šest tisoč in čez. Toliko naj bi bilo molivcev, če bi jih natrpal v prazno cerkev, brez klopi. Pa denimo, da jih je le polovico, že to je veliko število zbranih v Jezusovem imenu, ki so prostovoljno, ne zaradi kakih cerkvenih obveznosti, prišli v soboto zvečer k čaščenju. Molitve, petje, premišljanja, vse v popolni zbranosti, zamišljenosti; na obrazu jim je bilo videti, da niso v pozi, ampak notranje doživljajo sveti trenutek. Bo tudi to znak, da se je - da se - nekaj dogaja na tem kraju?

Kot rečeno, monštranco sem videl, ne pa tistih, ki so pobožnost vodili. Moralo jih je biti kar nekaj, saj so poleg pevcev bili še drugi, ki so v osmih jezikih vodili premišljanje in čaščenje. Ob koncu še blagoslov in zaključne molitve. V noči primernemu hladu se odpravimo peš do penziona in spat.

Prejšnja noč je bila kratka, tudi ta ni bila dosti daljša. Že ob pol šestih

nas kličejo k vstajanju, k zajtrku, da se pripeljemo k sedmi maši, slovenski maši, darovani v kapeli poleg cerkve. Čez dan se zavemo, da nismo edini slovenski romarji, zjutraj pa nas je zbranih od sto petdeset do dvesto, ki smo priromali v treh, morda štirih avtobusih. Mašo darujejo duhovniki asistenti, ki so se pripeljali z romarji, z njimi pa je tudi frančiškan Slovenec iz medžugorskega samostana, ki se vedno rad pridruži romarjem-rojakom in jim je na razpolago za spoved. Vse drugače je moliti v domačem jeziku in tudi pesmi se z drugačnim zanosom zapojejo! Sv. Ciril in Metod sta že vedela, kaj pomeni domači jezik. Naš program se nadaljuje z vzpo-

nom na Križevac. Od vznožja do vrha je pot (če jo lahko tako imenujem, saj je precej podobna oni na Crnico) posejana s postajami križevega pota. Razume se, da nismo edina skupina. V spominu se mi posveti odlet z milanskega letališča, ko smo pred vzletno stezo čakali v vrsti štirih, petih letal. Čakamo torej pred prvo postajo, da odmoli prejšnja skupina (tudi Slovenec), nakar začnemo moliti še mi. Tudi tokrat si nekateri naložijo dodatno pokoro in z boso nogo stopajo po zvegani skalnati stezi proti vrhu. Molivci oz. bralci se vrstijo pri postajah in spet je čutiti „nekaj“. Še bolj pride do izraza to na vrhu, ko po križevem potu ni čutiti, da je molitve konec. Ni klepetanja, ni razposajenosti; če se kdo spozabi in začne malo bolj glasno govoriti, dobi ustna ali „očesna“ sporočila, naj ne moti molitvene zbranosti. In te je zaznati z obratom in glasom posameznih parov, skupinic, v najrazličnejših jezikih; v najinem primeru sva bili predvsem pozorna na španskega. Ja, tudi tega je slišati na Križevcu.

Lep dan, ne preveč sončen, prispeva svoje k lepemu vzdušju. Po molitvi pri enostavnem betonskem križu iz leta 1933 sestopimo in se odpeljemo nazaj. Časa imamo še za ogled cerkve (končno!), ličnih kapelic z mozaiki, ki ponazarjajo pet skrivnosti svetlega dela rožnega venca in pa kip Vstalega, ki ga spet obkrožajo postaje križevega pota v obliki zvezde.

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Volitve v prestolnem mestu Buenos Aires in v provinci Neuquén so vsaj za nekaj dni porinile v ozadje vsakdanje težave. Izid je bil tukaj in tam nadvse zanimiv. Zanimivo pa je tudi, kako je vlada znala, kljub dvojnemu porazu, prikazati položaj v drugačni, kar preveč optimistični luči.

Uporna prestolnica. V argentinski politični zgodovini je bilo prestolno mesto vedno nekaj posebnega. Na socialnem, kulturnem in tudi političnem področju je kazalo pot spremembam. Kar se tiče volitev v zadnjih desetletjih, nam zadoščajo prsti ene roke, da preštejemo zmage vladnih kandidatov; običajno je na prvem mestu pristala opozicija. To pot je ni bilo drugače. Od dveh milijonov in pol mestnih volivcev je večina glasovala opozicijske kandidate. Kako so bile stvari zastavljene smo pisali v zadnjih številkah. Zato pojdimo kar naravnost na glavne rezultate. Prvo mesto je zasedla sredinsko desničarska povezava PRO, ki jo vodi Mauricio Macri. Pobrjal je kar 45,6 % glasov, dejansko več kot je sam pričakoval in kot so napovedovale najbolj optimistične ankete. Drugo mesto je zasedel vladni kandidat in vzgojni minister Daniel Filmus, ki je prejel 23,6 %. Za vlado je bilo to drugo mesto prava zmaga, in tako so jo proslavili. Dosedanji župan Jorge Telerman pa je izgubil vse možnosti s svojim tretjim mestom in 20,7 odstotki. Ker je za mesto vodje avtonomnega mesta potrebna nadpolovična večina, se bosta v drugem krogu v nedeljo 24. junija pomerila Macri in Filmus.

Upanje ali brezup? Ko je bil znan uradni izid, so celo v vladnih vrstah nekateri svetovali, naj se Filmus odpove spopadu v drugem krogu. Ni namreč znanega primera, da bi drugi uvrščeni zmagal v položaju take razlike. Še več; Macri je odnesel več glasov kot pa drugi in tretji kandidat skupaj. Človeško (in politično) vzeto je skoraj nemogoče, da bi premostil takšno razliko. Zakaj torej vztraja v boju, kjer mu je po vseh računih napovedan poraz, če mu pravila igre nudijo možnost odstopa? Prvi razlog je spomin na predsedniške volitve leta 2003, ko je Menem odstopil kljub temu, da je zmagal v prvem krogu. Kirchner hoče na vsak način preprečiti kakršnokoli primerjavo s položajem, v katerem je on postal predsednik. Drugi razlog pa je neke vrste zagriženost, ki je zmožna česar koli. Brezup lahko privede človeka (in politika) do skrajnih korakov. Zato opazovalci že napovedujejo tri tedne strašnih napadov na opozicijskega kandidata. „Pesnice“, ki smo jih slišali, ko je Filmus nagovarjal svo-

je pristaše, in ki so se nanašali na Macrijev (židovski) izvor, napovedujejo skrajno in kruto brezobzirnost.

Vsaj bežni zaključki. Izid teh volitev je znova dokazal, kar na teh straneh večkrat trdimo: vedno je upanje zmage opozicije, kadar je alternativa vredna. Macri se je moral boriti proti dvema vladnima kandidata: Filmus je predstavljal Kirchnerja; Telerman mestno vlado. Glasovi so pokazali kakšna mora biti alternativa. Druga važen zaključek kaže na razbitost opozicije na vsedrjavni ravni, kar je največji vladni adut. Lavagna, ki naj bi oktobra predstavljal to opcijo, se dejansko ni izrekel za nobenega od kandidatov in s tem zamudil izredno priložnost. In ni verjetno, da bi sedaj zmagoviti Macri aktivno posegel v predsedniško kampanjo v prid Lavagne. Zakaj bi zapravljal težko prisluženi kapital? Ko že govorimo o državnem položaju, moramo omeniti udarec, ki ga je prejela Elisa Carrió. Njena povezava z Telermanom se je izkazala za neuspešno in postavila vprašaj, koliko ima res podpore v samem mestu, ki je njena najmočnejša točka. Spričo tega izida se kaže njena predsedniška kandidatura kot neresna. To pa je vsekakor dobra novica za Kirchnerja, ki v njej vidi najhujšega kritika.

Še Neuquén. Preteklo nedeljo so bile krajevne volitve tudi v tej provinci. Okoliščine niso bile najboljše. Pred kratkim je stavka učiteljev soočila lokalno družbo s splošnim nasiljem. V izgreduh je bil ubit eden izmed učiteljev. Dosedanji guverner Sobisch je še do takrat računal na predsedniško kandidaturu, po tistih dogodkih pa doživljal hudo ofenzivo s strani zvezne vlade. Na nedeljskih volitvah sta se v glavnem spopadla Sobischev kandidat Jorge Sapag in „kirchneristični radikal“ Horacio Quiroga. Zvezna vlada je grobo posegala v krajevne volitve (prav tako, kot je bil grob poseg Kirchnerja v prestolnem mestu), a tudi tukaj brez uspeha. Sapag je zmagal s skoraj 47 % glasov, Quiroga pa pristal na drugem mestu s 30 odstotki. Ponovno opozorilo, da je izid volitev bistveno odvisen od različnih opcij, tudi proti vsedrjavni tendenci ali vladnim posegom.

Krivi preroki? Kar nekaj let že strokovnjaki opozarjajo, da je energetska politika vlade zgrešena, da ni ne državnih ne privatnih investicij na tem področju, in da se položaj lahko zaplete. Zgodnji sunek prihajajoče zime je razgalil ta položaj: nizke temperature zadnjih majske dni so nas pustile brez plina in z električno krizo. In zima se šele začneja ...

Zakaj smo tukaj? (3)

FRANCI MARKEŽ

Poznejši partizanski general L. Ambrožič-Novljan, je izjavil: „Z bojnim pohodom proti Sovjetski zvezi si je Hitler nakopal v Jugoslaviji odločnega sovražnika“. (Ne ko je napadal Jugoslavijo).

Takratna partizanska pesem poje: „Naglo puško smo zgrabili / in odločno z doma šli, / ko sovjetski so junaki / skupni boj oklicali.“

Na sestankih KP so se govori končali, med drugimi, tudi z geslom „Živela svobodna sovjetska Slovenija!“

17. 11. 1941. Povelje Edvarda Kardelja (član centralnega komiteja KPS in ustanovitelj OF) štabu Narodnoosvobodilne Borbe (NOB): „Na ozemlju Slovenije ne sme biti drugih oboroženih čet razen partizanskih, ki so brezpogojno poslušne poveljem glavnega poveljstva partizanskih čet v Sloveniji. Likvidirajte, če je treba z orožjem, vsak drug poskus“.

28. 2. 1942. Dolomitska izjava: Potrjena je bila politična vloga KP v OF. Prepovedan je bil vsak upor proti okupatorju, če ni bil pod vodstvom KP. Kdor se bo temu upiral, bo proglašen za izdajalca naroda in likvidiran. „Kdor ni z nami, to je, se nam ne podredi, je narodni izdajalec“.

E. Kardelj, junija 1942: „Naš cilj in naša naloga je, da na Slovenskem uvedemo diktaturo proletariata“.

3. 2. 1943 je politikomisar Fric Novak izdal naslednji dokument: (napake so v originalu)

Štab 1. bataljona „Ljube Šerčerja“

K R O

Štev 416

Na položaju KOMANDI DOLOMITSKEGA ODREDA

Dne 3. februarja 1943 NA POLOŽAJU

Strogo zaupno!

Po ustni odredbi komandanta 3 grupe, se morajo vsi na novo mobiliziranci komisijsko pregledani in kateri naj bi se pregledali in sicer komisija naj se sestoji od

3-5 100 % komunistov, kateri jim naj izprašajo kaj je komunizem, kakšen je cilj komunizma in kateri so svetovno znani vodje komunistov. Isto naj se postopa če se slučajno ugrabi, kakšnega Italijana, ali Nemca.

Kateri ljudje znajo odgovarjati na zgornja vprašanja in kažejo zanimanje za komunizem, se jih uvrsti zaenkrat, dokler ni orožja v delovne oddelke in na ta način bodemo lahko napravili 100 % čisto komunistični kadar. Vse one, kateri ne vejo nič o zgodovini komunizma in nimajo zanimanja zato se jih likvidira.

Kolikor kaže danes stanje, je pobegnilo iz naših edinic

od novih mobilizirancev nič manj kot 95 % to je od 15 decembra do danes. Tega se več ne sme pojaviti.

Likvidacija obsojencev na smrt se mora izvršiti v največji tajnosti. Odgovorni ste za vsako dejanje za katero bi morebiti javnost izvedela.

V točno izvršitev.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

Politkomisar:

Fric Novak

(sledí lastnoročni podpis)

V okrožnici KPS, junija 1943: „Linija partije je postala linija partizanskega oboroženega odpora, je postala linija OF“.

To je le majhen del takih in podobnih izjav, tem so sledila dejanja - po statistikah vrhovnega poveljstva NOB je bilo pomladi in poleti 1942 likvidiranih 3.000 civilistov.

Dobromisleči Slovenci so imeli dovolj dokazov, da se OF ne bori za svobodo naroda ampak za vzpostavitev komunističnega režima in tisti, ki so imeli dovolj poguma, niso z OF sodelovali.

V čem pa je bila potem borba proti okupatorju, ki je vzdrževala mit NOB?

Odgovor nam da sam E. Kardelj v pismu, ki ga je že 1. 8. 1941 pisal tovarišu Titu: „Kako je za krepitev partizanskih odredov moč izrabiti okupatorjeva požiganja vasi in druge vrste maščevanja nad civilnim prebivalstvom. Pred terorjem beži prebivalstvo v hribe. Represalije je treba zato preprosto izzvati, okupatorja naravnost prisiliti nanje. Za zmago revolucije so potrebni kar najkrutejši zavojevalci.“

To taktiko so partizani izvajali: Majhen atentat, hitri beg, potem pa krvavo maščevanje okupatorja nad civilisti v tistem kraju. (primer: Dražgoše)

Veliko je dokazov o pogajanjih med partizani in okupatorji, Italijani in Nemci. Navedimo dva primera na najvišji ravni. (Ta pogajanja so objavili nemški viri 1949).

Konec 1942 je Tito poslal kot zastopnika gen. Velebita v Zagreb, da bi dosegel ustavitvi sovražnosti v zahodni Bosni in za določitev operativnih con, da bi partizani lahko zadali četnikom odločilni udarec. (Četniki: vojaki bivše jugoslovanske vojske, ki so se po njenem porazu prvi gverilsko borili proti Nemcem, po partizanskih napadih nanje pa tudi proti njim). Poudarili so, da se ne borijo proti Nemcem, ne ustašem, (Ustaš, pripadnik hrvaške organizacije, ki je aprila 1941 prevzela oblast na Hrvaškem, pod kontrolo Nemcev) le izključno proti četnikom.

Nadaljevanje prihodnjic

SLOVENCİ V ARGENTINI

Žegnanje pri Mariji Pomagaj
in 70 let našega pastirja

V Buenos Airesu smo imeli rojaki lepo praznovanje. Stara slovenska navada je, da posebej slovesno obhajamo godove farnega zavetnika, ali „patrona“, kot je to ljudski izraz. Te navade nismo pozabili ne zanemarili Slovenci v Argentini. Zato se vsako leto zberemo v naši cerkvi Marije Pomagaj, ki smo jo sezidali v okviru Slovenske hiše v Buenos Airesu. Ker pade praznik Marije Pomočnice kristjanov na 24. maja, je vsako leto praznovanje na nedeljo v bližini tega datuma. Letos je bila to nedelja, 27. maja.

Ob pol dvanajstih je bila napovedana sveta maša. Cerkev je bila polna vernikov. Zastopani so bili tudi vsi naši Domovi in slovenske organizacije. Mašo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev, msgr. dr. Jure Rode. V cerkvenem nagovoru je povezal misli praznovanja in tudi binškošne nedelje, ki smo jo ta dan obhajali. Omenjal je zgodovino brezjanske Marije Pomagaj in se spomnil obletnice, kar se je po medvojni begunski poti vrnila v svoje svetišče na Brezjah. Med mašo je pel Mešani pevski zbor San Justo, pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar, orgelski spremljavi ge. Anke Savelli Gaser. Mnogo pesmi so zbrani verniki povzeli v čudovitem „ljudskem“ petju. Ob koncu pa je še priznana pevka Ani Rode zapela Marijino pesem - dar slavljenca tega dne.

Po končani maši so se gostje pomaknili v dvorano škofa Rožmana, kjer so bile že pogrnjene mize za slavnostno kosilo. V ospredju je srečanju predsedovala velika slika brezjanske Marije Pomagaj, dela našega umetnika Staneta Snoja. Pod njo pa je bila številka 70, saj je pred kratkim naš duhovni vodja dr. Jure Rode slavil ta jubilej svojega življenja.

Pred začetkom kosila se je dr. Rode še posebej zahvalil vsem, ki so pripomogli k lepe- mu slavlju in vsem, ki na en ali drug način pomagajo k vzdrževanju cerkve in Slovenske hiše. Ob dobri postrežbi in v prijetnem pogovoru je hitro minil čas. Proti koncu srečanja pa je pred mikrofonom stopila predsednica krovnega društva Zedinjena Slovenija, gospa Alenka Jenko Godec

in slavljenca nagovorila s temi besedami:

„Tekom desetletij zdomstva, so nam naši duhovniki kazali pot in skrbeli za našo duhovno rast in zato sta vera in narodnost tako tesno prepleteni, da bi ju zelo težko ločili. Danes ste vi na vrsti, da vodite in skrbite za to čredo, zaradi česar vam je vsa naša organizirana skupnost iz srca iskreno in globoko hvaležna. Zavedamo se torej vrednosti Vašega dela. Zaradi tega ne moremo mimo Vašega jubileja. Želimo vam izkazati zahvalo in dvigamo prošnjo k Bogu, naj vam nakloni še mnogo zdravih in plodnih let. Bog vas živi!“

V imenu krovnega društva in naših krajevnih skupnosti (Društvo Slovenska Pristava, Hladnikov dom Slovenska vas, Naš dom San Justo, Slomškov dom Ramos Mejía, Slovenski dom Carapachay in Slovenski dom San Martín) je slavljenca izročila skupno darilo, medtem ko so vsi navzoči navdušeno ploskali, skupaj nazdravili in zapeli: „Kof'kor kapljic, tol'ko let“. Seveda ni manjkalo tipične torte in priložnostne svečke.

Za konec slavja, kot je tudi že stara navada, so se gostje ponovno zbrali v cerkvi, pri petju litanijs Matere Božje. Priložnostni moški zborček je vodil ljudsko petje, spremljala pa požrtvovalna gospa Anka. Kako nam je pri srcu naša zavetnica Marija Pomagaj, in kako radi pojemo pesmi, ki so ji posvečene! S temi melodijami v ušesih in v srcu, so se rojaki razšli po svojih bližnjih in oddaljenih domovih, polni obnovljene vere in upanja.

MENDOZA

Obisk okteta Povodni mož

Samo štirje dnevi so bili potrebni, da smo navezali močne stike z obiskovalci okteta Povodni mož iz Slovenije. To smo v prvem stavku omenili, ker pevci niso nehali zatrjevati da „tukaj smo pa kot doma“. Takoj smo se razumeli, saj so bili na široko razpoloženi za natrpan in bogat program, ki smo jim ga pripravili. Dospeli so v Mendoza v petek 4. maja dopoldan. Obiskali so okolico mesta, park, jez Potrerillos in kraj Cacheuta. Zvečer smo jih počastili z večerjo na domačiji Martina Bajda, ki jim je skrbno pripravil narodno meso v testu (carne a la masa). Vse bogato zalito z

mendoškim vinom vinarne Staneta Grebenca.

V soboto so obiskali vinskino klet La Rural in tamkajšnji vinski muzej. Zvečer so se predstavili v Slovenskem Domu s koncertom.

Po koncertu smo pripravili v dvorani prijateljsko srečanje z večerjo, zopet zalito z našim vinom, ki ga niso mogli dovolj pohvaliti.

V nedeljo je oktet sodeloval s petjem pri sveti maši. Takoj po maši smo imeli pripravljen celodnevni izlet po vinskih poteh med vinogradi („Caminos del vino“). To je v naravi, oddaljeno od mesta, od koder imamo enkratni pogled na pla-

nine Andes in verigo Córdon del Plata, ki so v tem letnem času že vse zasnežene. Vsa pot pa pelje med oranžno rumenimi jesenskimi vinogradi. Tam so nas tudi pričakovali s kosilom - narodnim asadom. Že v temi smo se vrnili domov. A še ni bilo konec programa. Ker so vsi obiskovalci še mladi možje in fantje, so si z našimi mladimi ogledali večerno mendoško življenje in živ-žav po mestnih ulicah in zabavnih lokalov.

V ponedeljek zjutraj smo se poslovili na letališču z željo, da se kmalu spet snidemo.

Mendoška skupnost se posebej zahvali Martinu Bajda za velikodušnost, saj je prevzel velik del programa in vzel v oskrbo celoten prevoz za člane okteta Povodni Mož.

a. a.

OBISK

Slovenske dijakinje odkrivajo
Argentino in Slovence

Vedele so, da je Buenos Aires velemesto, a jih je vseeno presenetilo toliko ljudi po Floridi, na Puerto de Frutos, povsod. Vedele so, da ima posebno rastlinstvo, pa so se zastrmele v ceibo in čudno lep palo borracho. Vedele so, da bo občevalni jezik španščina, a jih je vseeno presenetilo

bodo o hrani, o mestu, argentinski šoli, o naravi, pa o slovenski šoli in o slovenskih družinah.

Rade pripovedujejo sošolcem o življenju v Argentini. Doživele so vero in ljubezen do naroda v živo!

Doseženi niso bili le intelektualni cilji, pač pa tudi vzgojni.

Pred Grumovim ateljejem v Boci

dejstvo, da ni skoraj nikjer možno sporazumevanje v angleščini. Vedele so, da gredo k Slovincem, pa so bile nad njihovim slovenstvom globoko presenečene.

V dveh tednih - od 19. aprila pa do 2. maja - so obiskale kar nekaj značilnosti Buenos Airesa: Plaza de Mayo, San Telmo, Recoleta, Puerto Madero, La Boca, Tigre, Temaiken. Šle so tudi v Colonio. Bile so na predstavi Opera Pampa, Taconeando in na estancii.

Spoznale so sovrstnike argentinske šole Instituto San José de Morón in z njimi bile pri puku glasbe, jezika, zgodovine, ... pa tudi pri odmorih in pri športni dejavnosti. Vesele so bile, da so se mogle na tako prisrčen način sporazumevati s temi mladimi.

Imele so špansko govoreče vodiče, pa tudi dva Slovence: Toneta Mizerita in Blaža Mikliča. Oba sta jim nudila svoje znanje, svoj čas in ljubezen do lepega.

Sprejel jih je slovenski veleposlanik. Sprejeli so jih profesorji in dijaki srednješolskega tečaja. Predvsem pa so jim velikodušno odprli vrata svojih domov Mirta in Guillermo Ayerbe, Mariči in Julio Conde, Ani in Karel Groznik, Maruška in Frenk Klemenčič, Nežka in Janez Kržišnik, Ivanka in Tomaž Maček, Kristina in Miguel Montañez, Marta in Feliks Oblak, Vera in Tone Podržaj, Kristina in Gabriel Qualizza, Kristina in Stan-ko Šenk, Olga in Franci Urbančič. 12 slovenskih družin jim je nudilo streho, hrano, varnost in toplino.

Kakšne vezi so se spletle, je bilo videti že na letališču. Ob prihodu so se takoj našli, saj so si kar nekaj časa dopisovali prek elektronske pošte. Ob slovesu pa je marsikdo jokal.

Tri tedne so že v Sloveniji in pripravljajo predstavitev potovanja staršem (ki bo, predvidoma, 11. junija). Polne so vtisov in doživetij. Govorile

Petra pravi: -Tam so zares verni. Pri moji babici molijo le, kadar je ona doma. Pri moji argentinski družini pa so otroci molili vedno pred jedjo. Tudi, ko staršev ni bilo.

Marta: -Koliko sem prejela od njih! Peljali so me v Luján, pa na milongo. Komaj čakam, da pridejo oni, da jih naša družina gosti.

Neja: -Mojim staršem so moji argentinski starši napisali pismo in me hvalili. Kako jih pogrešam!

Tadeja: -Pri njih sem bila v dobrih trenutkih. Hočem biti tudi v težkih trenutkih z njimi. Neverjetni so! Še v trpljenju so mislili name.

Urška: -Kaj bi brez te družine, ko sem zbolela? Posvojili so me.

Anja in Urša: -Najina družina je najboljša! Pa še glasbena je!

Ana: -Doživela sem celo „šolski ples“! Super!

Maja: -Koliko znajo v slovenski šoli! Takih stvari se mi ne učimo v Sloveniji.

Rebeka: -Peljali so me na mladinska srečanja. V slovenski skupnosti se vedno kaj dogaja.

Lara: -Na hipodrom so me peljali! Poleg tega pa sem spoznala svoje sorodnike, tako kot Eva.

Nina: -Komaj čakam, da pridejo moji Argentinci v Slovenijo! Tako lepo sem se imela pri njih!

Eva: -Od malega sem sanjala, da bom šla v Argentino!

Srčna hvala vsem in vsakemu posebej za to, da so te mlade Slovenke mogle doživeti bogastvo življenja slovenske skupnosti v Argentini, predanost in zavezanost vrednotam prek topline v družinah.

Zdaj vedo, da je Slovenija „dom brez mej“ in da lahko gredo tudi one od doma domov.

prof. Miriam Jereb Batagelj

Ob slovesu na letališču

Seminar za izseljenske časnikarje

V Ljubljani se je z uvodnim govorom državnega sekretarja Zorka Pelikana začel seminar za slovenske novinarje iz sveta, ki ga organizira Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Pelikan je v nagovoru izrazil upanje, da bodo udeleženci izvedeli veliko pomembnega o Sloveniji in tukajšnjem dogajanju ter pomembnosti Slovenije v luči bližnjega predsedovanja Sloveniji EU, je za STA v imenu organizatorja povedala Tatjana Lesjak Klun.

Po besedah Lesjakove je namen seminarja slovenske novinarje iz izseljenstva seznaniti s trenutnimi razmerami v Sloveniji in o pomembnem dogajanju, ki se dotika Slovenije, kot so bližnje predsedovanje Slovenije EU v prvi polovici leta 2008, vstop Slovenije v schengensko območje, uvedba evra in njegov vpliv ter povabilo na pogajanja za članstvo Slovenije v Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Ob tem naj bi udeležence seznanili s tem, kako je do vseh teh uspehov po osamosvojitvi prišlo.

Lesjakova je ob tem poudarila, da se bo 21 udeležencev seminarja iz Avstralije, Argentine, Kanade, Nemčije, Velike Britanije, Švedske, Srbije Švice, ZDA in BiH poleg z najvišjimi političnimi strukturami sestalo predvsem s svojimi kolegi iz medijskega prostora.

Udeleženci so tako v okviru seminarja, ki je trajal do 4. junija, obiskali ministrstva za zunanje zadeve, obrambo, finance in kulturo, državni zbor in državni svet, službo vlade za evropske zadeve in urad vlade za komuniciranje. Poleg tega so se slovenski novinarji po svetu seznanili z delovanjem slovenskih medijev, med drugim STA, Radia in televizije Slovenija, časnika Delo in radia Ognjišče.

Poleg Ljubljane so obiskali tudi Koper ter tamkajšnje medije, in sicer regionalni radio in televizijo Koper - Capodistria ter Primorske novice. Predzadnji dan seminarja, v soboto, so odšli še v Celovec, kjer so obiskali mrežo ORF in časnika Nedelja in Novice, kasneje pa so obiskali Velenje in tamkajšnji regionalni studio VTV.

Novinarje je sprejel tudi zunanji minister Dimitrij Rupel, ki se jim je zahvalil za širjenje slovenske besede in ohranjanje slovenstva. Ob tem je poudaril, da je Slovenija prejšnji teden praznovala 15. obletnico članstva v Združenih narodih, ta teden pa slavi „25 let izhajanja Nove revije in 20 let izida 57. številke Nove revije, v kateri so bili objavljeni 'Prispevki za slovenski nacionalni program'“. Ob najpomembnejših uspehih Slovenije na zunanje-političnem področju jih je seznanil še s pripravami in prioriteta slovenskega predsedovanja Evropski uniji v prvi polovici prihodnjega leta.

Od Svobodne Slovenije se je seminarja udeležila Marta Petelin.

25 let Nove revije

Predsednik vlade Janez Janša je v svojem govoru na slavnostni akademiji ob 25-letnici Nove revije izpostavil njeno 57. številko, ki „za Slovence predstavlja tisto, kar predstavlja deklaracija o neodvisnosti za Združene države Amerike“. Po njegovih besedah pa je bil njen „glavni kritik in napadalec centralni komite (CK)“, ki ga je vodil Milan Kučan.

57. številka je po Janševih besedah v jugoslovanski politiki povzročila pravi vihar. Centralni komite je celo izdal proglaš, da bo storil vse, da se ideje iz omenjene številke nikoli ne bodo uresničile. Premier je ob tem omenil sestanek centralnega komiteja v Tacnu 15. aprila 1988 oz., po njegovih besedah, „vrh slovenske represije“. Tam so se namreč zbrali vsi, ki so odločali o uporabi represije, tudi nekdanji predsednik države in nekdanji predsednik centralnega komiteja Milan Kučan, je dejal premier.

Ob tem je Janša citiral nekatere Kučanove besede s sestanka v Tacnu, saj jih je „včasih potrebno pogledati, ko se v Sloveniji soočamo s tezo, da je bilo včasih boljše, kot je danes“. Zadnje čase namreč po premierovih besedah slišimo teze „iz zelo pomembnih ust“, da je bilo včasih stanje bolj demokratično in svobodno kot danes. Da takšna teza kroži po slovenskem prostoru, pa po Janševem mnenju morda leži v vseh odlikovanih tistih, ki so najbolj glasno kritizirali 57. številko Nove revije.

57. številka je po Janševem mnenju dala podlago za to, da lahko danes govori kot predsednik slovenske vlade. „Besede, za katere je bilo potrebno veliko znanja, so postale meso in teoretični temelj Nove revije,“ je dejal. Kar pa je nastalo po 57. številki, je zgodba o uspehu, saj smo imeli po osamosvojitvi gladek razvoj, ki ima za cilj blaginjo vseh, je še menil premier.

Akademije so se poleg Janše udeležili še minister za zunanje zadeve Dimitrij Rupel, za kulturo Vasko Simoniti, za pravosodje Lovro Šturm in za notranje zadeve Dragutin Mate.

Za postavitev Plečnikovega parlamenta

Konferenca za Republiklo Slovenijo Svetovnega Slovenskega Kongresa naslavlja na slovensko državo in na vse Slovence pobudo, da se v letu, ki je razglašeno za Plečnikovo, pristopi k postavitvi Plečnikovega parlamenta - Doma slovenske državnosti.

Predlogi za postavitev palače, ki jo je Plečnik imenoval slovenska Katedrala svobode, so se v preteklosti že pojavljali, toda v Plečnikovem letu, posvečenemu petdesetletnici arhitektove smrti, ima pobuda poseben smisel, upravičenost in utemeljenost.

Slovinci smo se pred šestnajstimi leti odločili, da podobo Plečnikovega parlamenta natisnemo na svojo prvo poštno znamko, pred enim letom pa smo se odločili, da jo vtisnemo še na svoj novi denar, ki bo krožil po celi Evropi in svetu. Poleg knežjega kamna se je realno sicer neobstoječi Plečnikov parlament potemtakem že uveljavil kot eden ključnih slovenskih narodnih simbolov. Zdaj moramo zbrati pogum, da zamisel, ki nas že kot podoba navdaja s tolikšnim ponosom, tudi zares uresničimo.

Plečnik je bil žlahtni genij slovenske stavbarske umetnosti. Bil je človek silne intuicije; čutil je, kaj na materialni ravni potrebujemo Slovenci za dvig naše skromne politične samozavesti. Po koncu druge svetovne vojne je zasnoval politični tempelj, ki naj bi v višave dvignil slovenskega nacionalnega duha. A čas takšnim vizijam ni bil naklonjen. Plečnikov parlament je ostal samo ideja. Ko je bila v Parizu postavljena reprezentativna Plečnikova razstava, je pomanjšana Katedrala svobode sicer zavzela častno in osrednje mesto te prestižne predstavitve, toda to je tudi največ kar je bilo v tem pogledu storjenega. In

vendar - če sta nas že podoba in skromna maketa navdali s tolikšnim zadoščenjem, kolikšno zadoščenje in kakšno občutje bi nas obhajalo šele tedaj, če bi temu spomeniku, ne mrtvemu spomeniku, živemu Domu slovenske državnosti, lahko zares zrlili v njegovo monumentalno lice.

Namesto če bi zrlili, recimo raje, ko bomo zrlili, kajti Katedralo svobode je potrebno postaviti in Slovenci imamo toliko moči ter volje, da jo bomo tudi zares postavili! Ko gre za stvari, ki so resnično vsenacionalnega in neminljivega pomena namreč znamo stopiti skupaj, zmoredemo združiti moči in realizirati tudi tisto, kar je na videz neuresničljivo. Potrebujemo le pravo in dovolj utemeljeno spodbudo. Slovenska politika je tačas, razumljivo, polno zaposlena s pripravami na polletno samostojno vodenje ogromnega evropskega sodržavja. Za malo Slovenijo je to pač orjaški projekt, ki zahteva večino njene moči in energije. Zato politiki ni mogoče zameriti, da je spregledala nujo, da se v Plečnikovem letu naposled pristopi h gradnji. Odgovornost, povezano s svojim poslanstvom, zato prevzema Svetovni Slovenski Kongres. Daje pobudo in se obenem zavezuje, da ne bo odnehal, preden ne bodo slovenska javnosti, politika, gospodarstvo in kultura uvideli globok pomen in smisel postavitve Doma slovenske državnosti. Plečnikova Katedrala svobode bo postala razpoznavni znak Slovenije in to arhitekturno mojstrovino si bodo prihajali ogledovat z vseh koncev sveta.

Slovinci smo po osamosvojitveni razvojni krog izčrpali in zaključili. Čas je za nov začetek. Sprožiti ga zmoredemo, ki ga vsebuje ideja Plečnikovega parlamenta. Sprostimo ta naboj! Brez odlašanja! Plečnikov parlament hoče, more in mora biti postavljen! Za nas, za svet, za prihodnost!

**G. JOŽE
RAZMIŠLJA**

**Stoletje
mučencev**

Preteklo stoletje, dvajseto po našem štetju, je bilo stoletje dveh svetovnih vojn, raznih spopadov in mnogih drugih grozot.

Napuh in brezobzirnost nekaterih so cele narode zapeljali v popolnoma nečloveški položaj in v trpljenje brez meja. Na prvi pogled in po napačnem mišljenju so samo nekateri imeli pravico do obstoja in življenja, drugi pa so morali biti sužnji ali pa so izginili s sveta.

Papež Janez Pavel II je v enem izmed svojih govorov dejal, da ta svet, dvajseto stoletje, potrebuje svetnikov. Svetništvo je protiutež vsej hudobiji in njenim izrodkom. Svetniki so vedno blažili božjo šibo in zaustavljali božjo kazen, ki so si jo celi narodi zaslužili.

Papež je imel popolnoma prav. On je poslušal in razumel božji klic, ki je hotel človeka rešiti s pomočjo tistih, ki so življenje jemali resno in niso iskali samo svoje rešitve. Svetniki so vedno reševali človeštvo.

Preteklo stoletje bi pa lahko imenovali tudi stoletje mučencev. Imenovani papež jih je več sto okrasil s svetniško krono. Iz vseh narodov in jezikov. In iz vseh slojev.

In slovenski narod, majhen po številu, a velik po množici mučencev, ni ravnal na zadnjem mestu. Knjiga mučencev ali martirologij ima zelo veliko slovenskih imen in priimkov. Niso vsi na spominskih farnih ploščah, ker vseh niti ne vemo imena. V knjigi mučencev pa so vsi kot so vsi v božji vrednosti. Iz vseh družin in krajev. Lahko bi rekli, da je to narod mučencev.

Mučeništvo je posebna božja milost. Biti mučenec in pričevalec za Boga, vero in domovino.

Niso pa vsi izgubili svojega življenja. Marija je kraljica mučencev, pa ni umrla kot mučenka. Pod križem je pretrpela svoje mučeništvo.

K mučencem lahko štejemo tudi tiste, ki so ostali živi, pa so sprejeli na sebe trpljenje iz istih razlogov. Žene, ki so prezgodaj postale vdove. Otroci, katerim so ubili starše. Dekleta, ki niso nikdar več videle svojih zaročencev in vseh, ki so bili preganjani na vse vrste načine.

Vsakdo je doprinesel svoj delež, vsi pa so rešili Slovenijo in slovenski narod. Tako eni kot drugi so vpisani v božji knjigi in za vse bodo veljale Jezusove besede: Kdor bo mene priznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz priznal pred nebeškim Očetom.

HODIL PO ZEMLJI SEM NAŠI...

Dolenjska - Spodnji pas III

Goteniška gora, na robu Goteniške doline, staro kraško pogorje, z najvišjim vrhom Goteniški Snežnik (1290 m), poraščen z bukovino in jelko.

Po letu 1949 je bila Goteniška dolina za javnost zaprta območje, z zaklonišči za slovensko politično vodstvo v primeru vojne. Najstrožje zastraženi del je bil Goteniška, nekdanj značilno kočevsko naselje.

Kočevska Reka, v osrednjem delu doline, do 20. stol. je bila ena največjih naselij na Kočevskem, dve tretjini prebivalcev je bilo nemške narodnosti. Od srede 50 let pa do 1990 je bilo glavno naselje zaprtega in zavarovanega območja. V tem območju so komunistične oblasti porušile vseh 26 cerkev naselja in okolice, tako da ni ostalo nobene več. Na mestu, kjer je stala baročna župnij-

ska cerkev sv. Janeza Krstnika, porušena 1954, so leta 1995 sezidali novo svetišče.

Kot zanimivost: sredi naselja raste najdebelejši znani navadni oreh (Junglans regia) v Sloveniji.

V zadnjem času načrtujejo razviti turizem v tem naravnem gozdnatem okolju.

Kočevski Rog: okoli 35 km dolgo in 15 km široko planotasto pogorje med Kočevskim poljem in Suho Krajino, Belo Krajino in reko Krko. Vrhovi so Veliki Rog - 1099 m, Debeli vrh, Grič in Mirna gora. Značilne so velike kraške jame in brezna, tudi podzemne, kot Podzemna jama pri Kuniču. Na celem območju prevladujejo gozdovi s hrasti (Quercus), gabri (Carpinus), jelkami (Abies alba), bukvami (Fagus). Na tem ozemlju je več zavarovanih pragozd-

nih ostankov. V gozdovih žive veliki sesalci, kot medved (Ursus arctos), volk (Canis lupus), ris (Lynx lynx). Lov nanje je zelo kontroliran. Na več krajih so poseke in manjša naselja, nekatera že opuščena. Med naselji lahko imenujemo Črmošnjice, v bližini je Smučarski center Rog, Srednjo vas, nekoč poseljena s kočevskimi Nemci, Vrčic, kjer je baročna cerkva Marijinega rojstva preživela italijanski požig vasi leta 1942 in nemška bombardiranja.

Med vojsko in revolucijo so bile v teh skoraj nedostopnih gozdovih postojanke partizanskih ustanov, bolnišnice, lekarne, delavnice, tiskarne. Najbolj znano je naselje Baza 20, sestavljeno iz 26 barak, proglašeno kot kulturni spomenik. Tam so seveda tudi skrivališča - bunkerji, v katerih se je skrivalo vodstvo komunistične partije in glavni štab partizanstva, kot nam to pove takratni partijski sekretar in oficir OZNE, Albert Svetina v svoji knjigi „Od osvobodilnega boja do banditizma“: „Njihova varnost je bila vedno na prvem mestu, ko je

prišla ofenziva, je bilo vojaško in politično vodstvo prvo v bunkerjih ... Veliko partizanov je padlo samo zato, da se je partijsko vodstvo lahko pravočasno umaknilo in poskrilo po bunkerjih“ (strani 88 - 90). (Sedaj so seveda vsi ti ljudje „narodni heroji“).

Za nas je pa Kočevski Rog simbol naše narodne tragedije, saj so bila tu največja morišča, kjer so junija 1945 partizani mučili in pobijali na tisoče in tisoče vrnjenih domobrancev in drugih protikomunističnih borcev. Ta zločin je komunistična oblast držala v najstrožji tajnosti skozi 40 let - in še sedaj ni zanj nihče odgovoren.

Zaradi tega je bil do propada komunizma del Roga zaprta območje.

Od mnogih množičnih grobišč sta najbolj znani grobišči v jamah pod Macenovno gorico in pod Krenom, kjer so zdaj spominska obeležja in kjer se vsako leto v juniju - juliju vrše množično obiskane spominske proslave.

Zbral in uredil Franci Markež

NOVICE IZ SLOVENIJE

CENE RASTEJO

Cene življenjskih potrebščin v Sloveniji so se maja po podatkih državnega statističnega urada zvišale. V primerjavi z aprilom so bile višje za 1,2 odstotka. Visoka mesečna rast cen je vplivala na letno rast cen, ki znaša 2,9 odstotka, medtem ko je povprečna 12-mesečna rast cen ostala pri 2,5 odstotka.

PREDSTAVITEV NOVEGA TWINGA

Renault je pripravil premierno predstavitev novega modela twinga, ki ga bo izdelovala le novomeška tovarna Revoz. Predstavitev se je udeležilo 700 novinarjev iz 40 držav, novi twingo pa bo po besedah generalnega direktorja družbe Renault Nissan Slovenija Erica Bernarda poskušal nadaljevati dobro prodajo predhodnega modela, ki je v 14 letih našel 2,4 milijona kupcev v 40 državah.

Koliko novih twingov naj bi prodali v Sloveniji in v Evropi, v Renaultu niso želeli ugibati, sicer pa bo prodaja novega twinga omejena s proizvodnimi zmogljivostmi v Revozu, ki letno lahko izdelava 210.000 vozil, vendar ne le twinga, ampak tudi clia II.

NAJBOLJŠI IN NAJVEČJI

Na lestvici največjih slovenskih podjetij v letu 2006, ki jo je objavil časnik Finance, se je na prvo mesto uvrstil Poslovni sistem Mercator. Sledita mu Lek in Krka. Na lestvici najboljših slovenskih podjetij v letu 2006 glede na izbrane kazalce poslovanja in velikost pa so prva tri mesta zasedla ista podjetja, le v drugačnem vrstnem redu. Najboljši je Lek, sledita pa mu Krka in Poslovni sistem Mercator.

Do desetega mesta na lestvici največjih, ki je poimenovana TOP 101 - liga največjih, sledijo Telekom Slovenije, Revoz, Gorenje, Mobitel, Merkur, Petrol in Pošta Slovenije.

Na lestvici najboljših, imenovani TOP 101 - liga najboljših, pa do desetega mesta sledijo Talam, Geoplin, Avroni, TCG Unitech LTH, Holding Slovenske elektrarne, Elektro Slovenija in Pošta Slovenije.

GRAFENAUER DOBI NASLEDNIKA

Ob izidu jubilejne 300. številke Nove revije, ki sovpada z izidom 57. številke in 25-letnico izhajanja, je glavni urednik revije Niko Grafenauer napovedal, da bo svoje mesto prepustil drugim urednikom. Revija je sicer od prve številke v temeljni zasnovi ostala ista, torej revija o mišljenju in pesništvu. V njej nikoli ni prevladalo enoumje, je povedal odgovorni urednik Tine Hribar. Po besedah nekdanjega odgovornega urednika Dimitrija Rupla pa je imela revija tudi širše demokratično poslanstvo.

Grafenauer je ob tem povedal, da se za glavne urednike odločajo med tremi kandidati znotraj uredništva: Deanom Komeljem, Branetom Senegačnikom in Urošem Mozečičem.

PO SVETU

BUSH V EVROPO

Ameriški predsednik George Bush je v ponedeljek odpotoval na turnejo po Evropi. Med njo bo do 11. junija obiskal Češko, Poljsko, Albanijo, Bolgarijo, Vatikan in Italijo ter se v nemškem Heiligendammu udeležil vrha članic skupine najrazvitejših držav sveta G-8. Aktualne teme so ameriški protiraketni ščit, status Kosova in podnebne spremembe. Na vrh G-8 pa bo prinesel tudi sporočilo o skupni odgovornosti razvitih držav za pomoč nerazvitim.

ITALIJANSKE VOLITVE

Izidi lokalnih volitev v sedmih italijanskih pokrajinah in 862 občinah kažejo, da so pokrajinski sveti obdržali enako sestavo kot doslej. Levosredinske stranke bodo še naprej na oblasti v treh pokrajinah, desnosredinske pa v štirih. Do sprememb je prišlo le v peščici večjih mest. Na Goriškem pričakujejo, da bo novoizvoljeni župan Gorice Ettore Romoli nadaljeval politiko čezmejnega sodelovanja in pozitivnega odnosa do zamejskih Slovencev. V obdobju županovanja predstavnika leve sredine Vittoria Brancatija se je med Novo Gorico in Gorico razvilo plodno sodelovanje, uveljavljene pa so bile tudi pravice slovenske manjšine, kar se mora ohraniti, je poudaril novogoriški župan Mirko Brulc.

KONFERENCA V MARIBORU

V organizaciji Evro-atlantskega sveta Slovenije in mednarodne zveze UVS International je v Mariboru potekala strokovna konferenca o razvoju in prihodnosti brezpilotnih letal. Udeležilo se je približno 30 strokovnjakov iz več kot deset držav. Glavni namen je bil pospeševanje znanstveno-raziskovalnega dela, domače proizvodnje in uporabe brezpilotnih letal v Sloveniji ter sodelovanja z drugimi državami. Udeleženci so razpravljali o prednostih in slabostih ter trendih v razvoju brezpilotnih letal. Na sporedu pa je bila tudi razprava o uporabi brezpilotnih letal na različnih področjih. Tovrstna letala so namreč

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Mednarodno priznanje dr. Tinetu Debeljaku in Marijanu Maroltu

Iz Pariza nam poročajo, da je tamošnja Svobodna mednarodna akademija znanosti in umetnosti, ki združuje v svojih vrstah znanstvenike ter umetnike vseh narodov izza železne zaveze, dne 23. marca 1957 imenovala za svoja redna člana pesnika in pisatelja dr. Tineta Debeljaka ter pisatelja in umetnostnega zgodovinarja g. Marijana Marolta, ki oba živita in delujeta med nami v Argentini.

Od Slovencev so doslej že člani te akademije: prof. dr. Stojan Bajič, zgodovinar France Erjavec, narodopisec in arheolog dr. Rajko Ložar, mikrobiolog dr. Franc Mihelčič, kemik Mario Rebek, pravni zgodovinar dr. Bugomil Vošnjak, kemik L. Žagar in kancerolog dr. Franc Zajdela, člana te akademije sta bila tudi sedaj že pokojna cerkveni zgodovinar dr. Josip Turk in kanonist dr. Alojzij Odar. V akademskem svetu te akademije zastopa Slovence g. France Erjavec.

G. dr. Tinetu Debeljaku in Marijanu Maroltu k zasluženemu priznanju iskreno čestitamo.

Razstava ak. kiparja Fr. Ahčina

Akademski kipar France Ahčin, ki je lani v decembru privedil v Buenos Airesu in kasneje v Tandilu razstavo svojih skulptur, je sedaj razstavil svoja dela v mestu Gualeguay v provinci Entre Rios. Razstava je bila otvorena v tamkajšnji galeriji Kopk 2. junija zvečer in bo ostala odprta do 15. junija.

Na občnem zboru SKAD dne 25. maja je bil izvoljen naslednji odbor: Predsednik Vlado Voršič, tajnik Tine Debeljak, ml. blagajnik Joško Bajlec; odborniki Mirjanka Bajlec, Božo Žužek in Franci Markež.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. ing. Milana Eckerja in njegove žene ge. Mire, roj. Kramholz, se je rodil sinček. Srečni družini naše čestitke.

CARAPACHAY

V bližnji in daljni okolici Carapachaya živi precej Slovencev. Od časa do časa imajo ti naši rojaki slovensko službo božjo v leseni kapeli, ki so jo pred leti postavili v tem kraju. Ob taki priložnosti, zlasti še, če je lepo vreme, se zbere v tej kapeli do 70 Slovencev.

Tudi v nedeljo, 26. maja se je tu zbralo lepo število Slovencev. Mašo je imel č. g. Stanko Škrbe, pri njej pa je pel dekliški oktet Mladinskega doma. Takoj po maši je bil v prostorih župnišča prijeten in lepo obiskan prosvetni sestanek, posvečen 40. letnici Majniške deklaracije. Začel ga je g. Maks Jesih. Zatem je dekliški tercet ubrano zapel venček slovenskih narodnih pesmi, g. Rudolf Smersu pa je orisal nastanek in pomen Majniške deklaracije. Za zaključek je dekliški tercet zapel še venček koroških pesmi, g. Maks Jesih se je pa vsem zahvalil za udeležbo.

Svobodna Slovenija, 6. junija 1957 – št 23

cenejša, energijsko varčnejša, v zraku pa zdržijo dlje od letal s posadko.

KOSOVO NA RAZPOTJU

Rusija ne podpira novega osnutka resolucije o Kosovu. Tega so sicer Združene države Amerike in evropske članice Varnostnega sveta Združenih narodov uradno predstavile včeraj. Rusija z novo različico osnutka resolucije še ni zadovoljna. Zavzema se za nadaljevanje pogajanj, da bi našli rešitev, ki bi ustrezala obema stranema, tako Prištini kot Beogradu. Novi osnutek pa še vedno vztraja pri načrtu posebnega odposlanca za Kosovo Martija Ahtisaarija, ki za pokrajino predlaga status nadzorovane neodvisnosti.

RESUMEN DE ESTA EDICION

LA CEREMONIA EN KOČEVJE

El pasado domingo 3 de junio tuvo lugar en Kočevje una ceremonia conmemorativa. Se recordaba un nuevo aniversario de las matanzas, que en junio de 1945 llevaron a cabo las formaciones comunistas. En ese lugar, y en otros muchos de Eslovenia, fueron torturados y ejecutados sin juicio previo unos 12.000 miembros del llamado Ejército nacional esloveno, que habían luchado contra los comunistas. Esas formaciones se retiraron a Austria en el mes de mayo. Los soldados fueron entregados con engaños por los ingleses al ejército rojo yugoslavo. La misa solemne fue presidida por el obispo de Novo Mesto, mons. Andrej Glavan. En nombre del gobierno asistieron el ministro de Finanzas Dr. Andrej Bajuk y el presidente del parlamento Dr. Franci Cukjati.

QUE PASA CON LA SOVA

SOVA es la agencia de información de Eslovenia (una especie de SIDE eslovena). En los últimos tiempos fue creciendo la sospecha del uso indebido de sus fondos, así como de espionaje, en el año 2000, contra los miembros del gobierno del entonces premier Andrej Bajuk. Sucede que en SOVA sobreviven núcleos de los antiguos servicios secretos comunistas. El primer ministro Janez Janša está decidido llevar la investigación hasta las últimas consecuencias. Pero han surgido conflictos entre la comisión parlamentaria y el grupo de trabajo del gobierno. Hay en el medio una evidente intencionalidad política.

UNA VISITA FRUCTIFERA

Ya informamos en nuestras páginas acerca de un grupo de jóvenes de Eslovenia que visitaron a la Argentina como parte del programa de intercambio estudiantil con los países de habla hispana. Vinieron acompañadas por dos profesoras. La experiencia fue muy fructífera, tanto a nivel de conocimiento como educativo. En sus conclusiones las chicas expresan su admiración por la vida y la manera de ser de nuestra colectividad y su entusiasmo con motivo de la visita en Buenos Aires. La profesora Miriam Jereb de Batagelj agradece en nombre del grupo todas las atenciones recibidas.

DOBLE FIESTA

El último domingo de mayo, en las proximidades de la fiesta litúrgica de María Auxiliadora, nuestra iglesia eslovena de María Pomagai celebra sus fiestas patronales. Este año la comunidad aprovechó tal ocasión, para unirse en torno de su pastor, el dr. Jure Rode, que recientemente cumplió 70 años de vida. En nombre de la colectividad le felicitó la presidenta de Eslovenia Unida, Alenka Jenko de Godec, y le entregó un regalo conjunto de todos nuestros centros-hogares. En el brindis todos entonaron la canción "Kol'kor kapljic, tol'ko let" (el equivalente esloveno de "Que los cumplas feliz), y en la torta no faltó la simbólica velita. La fiesta concluyó en la iglesia con el canto de las letanías a María Pomagai, nuestra Madre celestial.

SEMINARIO PARA PERIODISTAS

Durante una semana 21 periodistas de distintos medios de colectividades eslovenas de todo el mundo, participaron de un seminario de perfeccionamiento, llevado a cabo en Ljubljana. Fue organizado y financiado por la Oficina del Gobierno de la República de Eslovenia para los Eslovenos por el Mundo. Los participantes asistieron a distintas conferencias, realizaron visitas y tomaron conocimiento de la realidad eslovena. Se puso especial énfasis sobre los logros internacionales del país, en especial la presidencia de la Unión Europea, que Eslovenia ostentará el año próximo. También fueron recibidos por el ministro de Relaciones Exteriores Dimitrij Rupel. En representación de nuestro semanario asistió la redactora Marta Petelin.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alenka Godec** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 — C1407GSR BUENOS AIRES — ARGENTINA** / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar**
Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / **Urednik:** Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Franci Markež, Jože Horn in Mirjam Jereb Batagelj.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 100, pri pošiljanju po pošti pa \$ 130; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. *Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.*

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750 — C1289ABJ Buenos Aires — Argentina — Tel.: (54-11) 4301-5040 — E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
 FRANQUEO PAGADO
 Cuenta Nº 7211
 R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

RAČUNALNIŠTVO
Kristjan Kopač. Sestavljanje in popravila računalnikov. Tehnično svetovanje. Tel. 4627-0659. Celular: 15-6140-4559; od 14. ure dalje.

GOSPODARSTVO
Finančne storitve. Tel.: 4482-2633 / 15-4526-9535. Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucia Bogataj
 H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhagl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadst. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič — Odvetnica — Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalley 1290, pis. 402 — Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@fibertel.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 5. junija 2007

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,35 US dolar
1 EVRO	1,43 KAD dolar
1 EVRO	4,24 ARG peso

OBVESTILA

SOBOTA, 9. junija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Visokošolski tečaj. Govoril bo dr. Andrej Fink o Vlogi laikov v družbi; v Slovenski hiši ob 20. uri.

V Rožmanovem domu ob 16. srečanje vseh, ki so se prijavili za prostovoljno delo, in tudi ostalih, ki bi se radi pridružili tej akciji.

NEDELJA, 10. junija.
Domobranska proslava, v spomin žrtev vojne in revolucije, v Slovenski hiši ob 16. uri.

SOBOTA, 23. junija:
Praznik slovenske državnosti v Slovenski hiši. Začetek z mašo ob 19. uri.

ČETRTEK, 14. junija:
Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena, ki bo posvečen spominu naših junakov.

Seja Upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 16. junija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Poslovilni večer RASTi XXXVI, v Slovenski hiši.

PONEDELJEK, 18. junija:
Z.S.M.Ž. - Pristava vabi na kuharski tečaj, ob 16. uri pod vodstvom ge. Kristine Jerovšek. Učila bo, kako se pripravi štrudel in domači rezanci.

ČETRTEK, 21. junija:
Mesečni sestanek Z.S.M.Ž iz San Martina. Posvečen bo vsem vojnim žrtvam. Njim v spomin bo govorila ga. Saša Hartman Golob, v domu ob 16. uri.

SOBOTA, 23. junija:
Praznik slovenske državnosti v Slovenski hiši. Začetek z mašo ob 19. uri.

SOBOTA, 30. junija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Žalni praznik spomina in pričevanja

DOMOBRANSKA PROSLAVA

Nedelja, 10. junija 2007, ob 16. uri v Slovenski hiši

- Koncelebrirana sv. maša
- Molitve in poklon pred spomenikom
- Spominska akademija v dvorani Odrski prikaz **MOST SVOBODE**

Avtor: *Lojze Novak* - Režija: *Blaž Miklič* - Scena: *Tone Oblak*

Počastili bomo vse žrtve vojne in komunistične revolucije na Slovenskem

SLOVENCİ IN ŠPORT

ŠE DRUGI PORAZ DOMA

Slovenska nogometna reprezentanca je v kvalifikacijski tekmi skupine G za evropsko prvenstvo 2008 v Celju izgubila proti Romuniji z 1:2 (0:0). Na stadionu Arena Petrol so pred 7.000 gledalcev igrali za Slovenijo: Handanovič, Ilič, Jokič, Mavrič, Cesar, Čeh, Šukalo (od 83. Vršič), Komac, Koren (od 52. Birs), Rakovič (od 61. Novakovič), Lavrič.

Slovenski reprezentanci ni uspel veliki met. Še drugič zapored je pred domačimi gledalci Arena Petrol zapuščala sklonjenih glav, po Nizozemski jo je premagala še Romunija. Čeprav Romuni, ob Nizozemcih glavni kandidati za uvrstitev na evropsko prvenstvo v Avstrijo in Švico, niso navdušili, pa so bili vendarle boljši nasprotnik in zaslužen odnesli tri točke.

Varovanci selektorja Matjaža Keka so z borbeno igro vsaj v prvem delu, v katerem so si prislužili kar pet rumenih kartonov, uspešno branili neodločen izid, usodna pa je bila napaka obrambe v 50. minuti, ko je nasprotnik povedel. Po tem so domači sicer krenili v napad, toda v napadalnih akcijah ni bilo pravi idej.

Za Romune sta zadela Tamas (50.) in Nicolita (69.), častni zadetek za Slovenijo pa je v sodnikovem podaljšku dosegel Vršič.

DEBEVEC NE STRELJA KOZLOV ...

Najboljši slovenski strelec Rajmond Debevec je na svetovnem pokalu v Muenchnu slavil v disciplini trojni položaj z malokalibrsko puško. Debevec si je med 80 nastopajočimi s 1180 krogi izboril najboljšo izhodišče v finalu, kjer pa je bil med osmimi finalisti vnovič najbolj natančen. Olimpijski prvak iz Sydneyja in svetovni rekorder v tej disciplini je na koncu slavil s skupnim dosežkom 1280,7 kroga. Drugo mesto je osvojil Američan Emmons, tretji pa je bil Kitajec Liu Gang.

ROLAND GARROS

Sedmi dan odprtega teniškega prvenstva Francije, drugega turnirja za grand slam v sezoni, je prinesel poraz edine slovenske predstavnice: Katarina Srebotnik je drugo leto zapored končala posamične nastope že v tretjem krogu. Sedemnajsta nosilka je v dvoboju, polnem preobratov, morala priznati premoč Izraelki Shahar Peer, sicer 15. nosilki, ki je slavila s 6:1, 4:6 in 6:3. Vendar Katarina zaenkrat še uspešno nadaljuje z nastopi v konkurenci ženskih z Japonko Ai Sugijamo: v drugem krogu sta gladko premagali domačinki Stephanie Foretz in Camille Pin s 6:1 in 6:3.

PRIPRAVE JOLANDE ČEPLAK

Jolanda Čeplak je na atletskem tekmovanju Artur Takač na beograjskem stadionu Partizana z rekordom mitinga zmagala v teku na 800 m (2:00,92).

Že šestnajst imamo Slovenci svojo državo. Zato bomo skupaj slavili

PRAZNIK SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

v soboto, 23. junija 2004 v Slovenski hiši v Buenos Airesu

ob 19. uri sv. maša za vse pokojne in žive slovenske javne delavce ob 20. uri slavnostna akademija v dvorani in prijateljska večerja

Vstopnice por \$ 20.- v predprodaji v Slovenski hiši in pri predsednikih slovenskih Domov

Pravočasno lahko tudi rezervirate nakaznico na tel: 4636-0841

Vsi rojaki prisrčno vabljeni!

„Bratje naj držijo skupaj!“

Martín Fierro - Martin Krpan

Poslovilni večer RASTi XXXVI

v soboto, 16. junija v Slovenski hiši

Spored:
 19.30 Poslovilna sv. maša pred odhodom v Slovenijo.
 21.00 Kulturni program, ki ga bodo dijaki predstavili v Sloveniji

Vsi prisrčno vabljeni!

Korošci in njihova prihodnost

Strokovnjaka za manjšinska vprašanja Vladimir Klemenčič in Boris Jesih sta izrazila optimizem glede prihodnjega razvoja slovenske narodne skupnosti na avstrijskem Koroškem. Zamisel nemško nacionalnih krogov, da bo koroške Slovence mogoče uničiti, je „velika naivnost“, je predpostavil knjižni novosti Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani dejal Klemenčič. Jesih je ob tem poudaril, da so se politične okoliščine za razvoj manjšine „izrazito“ izboljšale.

„Lahko čestitamo koroškemu Slovincem, da obstajajo tako kot obstajajo,“ je dejal Klemenčič. Slovenska narodna skupnost na avstrijskem Koroškem se je v preteklih desetletjih predvsem zaradi delovanja dveh srednjih šol spremenila iz agrarne v urbano družbo, manjšina se ponaša s pisatelji evropskega kova, vrhunskimi športniki, njeni člani pa delujejo po vsem svetu, je poudaril Klemenčič, ki je svoje petdesetletno ukvarjanje z zamejsko problematiko skupaj s sinom Matjažem strnil v knjigi Prizadevanja koroških Slovencev za narod-

nostni obstoj po drugi svetovni vojni.

Po mnenju Borisa Jesiha se manjšina še premalo zaveda novih pozitivnih okoliščin. „Manjšina je to zasypala,“ je namignil na nove možnosti, ki so se odprle z demokratizacijo Slovenije in skupnim članstvom v EU. Manjšina je še preveč vpeta v stara politična nasprotja, je ugotovil Jesih, ki se je tej temi posvetil v svoji novi knjigi Med narodom in politiko, politična participacija koroških Slovencev.

Na novinarski konferenci so predstavili tudi dve

dvojni številki znanstvene revije Razprave in gradivo, glasila Inštituta za narodnostna vprašanja. V njih so na 750 straneh zbrani članki domačih in tujih raziskovalcev o narodnostnih vprašanjih od etničnih konfliktov v Gruziji do vprašanja kitajskih migrantov v Evropi.

DARUJTE V TISKOVI SKLAD!

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča
 21. maja se je rodil **Janez Ignacij Kocmur**, sin Janita in Alenke roj. Košir. V ponedeljek, 28. maja pa se je rodil **Tomaž Godec**, sin Štefana in Danijele roj. Avguštin. **Srečnim staršem iskreno čestitamo!**

Krst.
 V nedeljo, 27. maja, je bil krščen v župnijski cerkvi Nuestra Señora del Pilar (Ituzaingó) **Ivan Matej Vodnik**, sin Marcela in Saši roj. Jelenc. Botra sta bila Jože Jan in Cecilija Jelenc. Krstil je p. dr. Alojzij Kukovica DJ. Družini čestitamo in želimo srečo!

Smrt
 V San Martinu je umrla ga. **Alicia Irma Skvarča roj. Fernández** (74). **Naj počiva v miru!**